

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО, МЛАДЕЖТА И НАУКАТА
ДИРЕКЦИЯ „ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПРОГРАМИ И ОБРАЗОВАТЕЛНО СЪДЪРЖАНИЕ”
НАЦИОНАЛНО СЪСТЕЗАНИЕ ПО СЧЕТОВОДСТВО
учебна 2011/2012 година

I. ЦЕЛИ НА СЪСТЕЗАНИЕТО

- засилване мотивацията на учениците от професионалните гимназии по икономика в страната за пълноценно усвояване на учебния материал по счетоводство и икономика и нагласата за продължаващо и самостоятелно учене чрез стимулиране на състезателното начало;
- предоставяне на възможност за творческа изява на ученици със задълбочени знания и формиран практически умения в счетоводство на фирмата;
- осигуряване хармоничен преход на учениците от средното във висшето училище чрез балансиране на изискванията на изхода и входа;
- развиване на сътрудничество между професионалните гимназии и бизнес средите.

II. УЧАСТНИЦИ В СЪСТЕЗАНИЕТО

Ученици от **XI клас** на професионалните гимназии по икономика

III. ЕТАПИ НА СЪСТЕЗАНИЕТО

1. УЧИЛИЩЕН КРЪГ

Дата на провеждане: 25.02.2012 г. (събота)

Място на провеждане: в сградата на училището при осигуряване на необходимите кабинети и условия

Начало: 09:00 часа

Времетраене: 2 астрономически часа

Форма: Състезанието е анонимно. Учениците, които участват в него, получават на хартиен носител:

- тест с въпроси и отговори;
- работна карта, върху която отбелязват със знак “X” верните отговори;
- кариран листове за чернова;
- малко листче за написване на името и класа;
- малък плик, в който поставят лист с името и класа си;
- голям плик, в който поставят работната карта с отбелязаните отговори и малкия плик с личните данни, който се запечатва в присъствие на квесторите.

При решаване на теста учениците могат да ползват **син химикал**, сметкоплан и електронен калкулатор. Не се разрешава използване на мобилни телефони за калкулатори.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тестът включва:

• Теоретични въпроси по темите:

1. Счетоводството като информационна и контролна система
2. Обекти на счетоводството
3. Способ на балансовото обобщаване
4. Система на счетоводните сметки
5. Кореспонденция на счетоводните сметки и счетоводните статии
6. Документиране на стопанските операции
7. Инвентаризация
8. Оценка, калкулация и сводка
9. Текущо счетоводно отчитане
10. Класификация на счетоводните сметки
11. Организация на счетоводния процес в предприятието
12. Отчитане на капиталите: собствен и привлечен
13. Отчитане на дълготрайните активи
14. Отчитане на стоково-материалните запаси

• Счетоводни задачи и казуси от изброените раздели и теми, изучавани по

„Счетоводство на предприятието” (посочване на верни счетоводни статии и изчисления на стойности при прилагане на правилата на счетоводната теория).

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

Учебник по “Основи на счетоводството”, Любен Петров, изд. Мартилен; Учебник по „Счетоводство на предприятието” доц. д-р Васил Божков, доц. д-р Георги Илиев, Славка Петрова, изд. ГорексПрес; Сборник задачи и въпроси по счетоводство, част първа, втора, трета и четвърта, Димитър Раев и колектив.

ОЦЕНЯВАНЕ - по точкова система:

- максимален брой точки – 100;
- въпроси, свързани със счетоводната теория – максимален брой точки – 50;
- счетоводни задачи и казуси – максимален брой точки – 50.

КЛАСИРАНЕ

След приключване на училищния кръг комисията за оценяване във всяко училище предава на експерта по професионално образование в РИО **в срок до 01.03.2012 г. (четвъртък) оригинала на протокола за резултатите от състезанието, протокола на квесторите и оригиналите на работите на класираните на първите три места ученици.**

ОРГАНИЗАЦИЯ НА СЪСТЕЗАНИЕТО

Директорът на училището:

- определя със заповед в срок до **06.02.2012 г.** комисия за организиране и провеждане на училищния кръг на състезанието и комисия за оценяване на училищния кръг;
- оказва съдействие за организацията и провеждането на състезанието.

Професионалните гимназии заявяват желание за участие в училищния кръг в съответния РИО в срок до 10.02.2012 г.

Експертът по професионално образование в РИО в срок до 16.02.2012 г. подава по електронна поща в дирекция ОПОС на МОМН информация за професионалните гимназии от областта, които ще проведат училищния кръг на състезанието по счетоводство.

Задължения на комисиите за организация на състезанието по счетоводство

- **Комисията за националното състезание по счетоводство:** Подготвя теста за училищния кръг, като избира на лотариен принцип от създадената база с въпроси от счетоводната теория и практически казуси и задачи, предоставени от учителите по счетоводство от цялата страна, 23 въпроса (11 теоретични и 12 практически). В деня на състезанието - **25.02.2012 г. (събота)** - след 8.30 часа тестът ще бъде активен за изтегляне от страницата на МОМН за да бъде размножен от председателя на комисията по организиране и провеждане на училищния кръг и предоставен на участниците до 9.00 часа. Ключът към теста ще бъде изпратен от експерта за област на образование СУА на МОМН на **27 февруари 2012 г. (понеделник)** на официалния електронен адрес на училището.

- **Комисия за организиране и провеждане на училищния кръг,** назначена със заповед на директора на съответното училище: Осъществява дейността си съобразно настоящия регламент. Председателят и членовете на комисията за организиране и провеждане на училищния кръг на състезанието по счетоводство **отговарят за поверителността на информацията при размножаване на материалите, които ще бъдат предоставени на учениците, засекретяването и разсекретяването.** На всеки ученик се предоставя тест, кариран листове за чернова и работна карта, върху която той ще отбелязва верните решения чрез отбелязване с "X". Учениците не правят записвания и отметки върху теста. При предаване на работните карти в протокола за дежурство и върху работната карта се отбелязва часът на предаване. Предоставените тестове на учениците и листовите за чернова се събират от квесторите и се архивират отделно от работните карти. Председателят на комисията за организиране и провеждане на училищния кръг организира **засекретяването** на работните карти на участниците и ги предава на председателя на комисията за оценяване. След приключване на оценяването председателят на комисията за провеждане на училищния кръг организира **разсекретяването.**

- **Комисия за оценяване на училищния кръг,** назначена със заповед на директора на съответното училище: Осъществява дейността си съобразно настоящия регламент. Предоставянето на засекретените работни карти и проверяването са в присъствието на цялата комисия. При оценяването комисията е **отговорна за спазване на пълна анонимност.** Върху всяка работна карта се отбелязва сборът на точките, които е получил участникът в състезанието по счетоводство. След оценяване на анонимните работни карти председателят на комисията ги предава на председателя на комисията по организиране и провеждане на училищния кръг за разсекретяване. Изготвя се окончателен протокол за резултатите на участниците, в който се отбелязват точките и времето за работа на всеки ученик. Класирането на учениците се извършва въз основа на получения брой точки в низходящ ред. При равен брой точки се отчита фактор време. Протоколът се подписва от председателя на комисията за оценяване на училищния кръг и председателя на комисията за организиране и провеждане на училищния кръг.

Експертът по професионално образование в РИО изпраща в дирекция ОПОС на МОМН до **06.03.2012 г.** по пощата с обратна разписка пакетите посочена документация **за всички училища от областта, които са участвали в състезанието,** на адрес:

1000 София, бул. Княз Дондуков" 2А, МОМН, дирекция ОПОС

Национално състезание по счетоводство

Награди: осигуряват се по предложение на ръководството на училището и/или съвместно с училищното настоятелство и работодателски организации.

2. НАЦИОНАЛЕН КРЪГ

Дата на провеждане – 30 - 31.03.2012 г.

Място за провеждане – гр. Горна Оряховица

Начало : 09.00 часа

Времетраене: 3 астрономически часа

Участници:

Класиралите се от 1-во до 20-то място ученици от XI клас от училищния кръг от различни професионални гимназии, проведен на **25.02.2012 г.** в професионалните гимназии по икономика в страната

Когато класираният ученик на първо място по уважителни причини не може да участва в националното състезание, право за участие има вторият или третият класирал се ученик. За промяната е необходимо да бъде уведомена комисията за националното състезание в срок до 27.03.2012 година.

Форма: Състезанието по счетоводство е анонимно и се провежда под формата на компютърен тест. Всеки ученик получава от комисията индивидуален код, с който влиза в програмния продукт и решава теста, като маркира верните отговори. При решаване на теста могат да се ползват сметкоплан и електронен калкулатор. На всеки ученик се предоставят листове за чернова и изчисления. След приключване на работата ученикът извиква един от квесторите в залата. Квесторът отбелязва в протокола за дежурство часа на приключване на всеки ученик и се подписва. Ученикът напуска компютърната зала.

Учебно съдържание: Тестът е базиран на задължителната професионална подготовка по професионално обучение за професия „ Оперативен счетоводител” и включва:

• Теоретични въпроси по темите:

1. Счетоводството като информационна и контролна система
2. Обекти на счетоводството
3. Способ на балансовото обобщаване
4. Система на счетоводните сметки
5. Кореспонденция на счетоводните сметки и счетоводните статии
6. Документиране на стопанските операции
7. Инвентаризация
8. Оценка, калкулация и сводка
9. Текущо счетоводно отчитане
10. Класификация на счетоводните сметки
11. Организация на счетоводния процес в предприятието
12. Отчитане на капиталите: собствен и привлечен
13. Отчитане на дълготрайните активи
14. Отчитане на стоково-материалните запаси
15. Отчитане на разчетите
16. Отчитане на финансовите средства

• Счетоводни задачи и казуси от изброените раздели и теми, изучавани по „Счетоводство на предприятието” (посочване на верни счетоводни статии и изчисления на стойности при прилагане на правилата на счетоводната теория).

Препоръчителна литература: учебник по „Основи на счетоводството”, Любен Петров, изд. Мартилен; учебник по „Счетоводство на предприятието”, доц. д-р Васил Божков, доц. д-р Георги Илиев, Славка Петрова, ГорексПрес; Сборник задачи и въпроси по счетоводство, част първа, втора, трета и четвърта, Димитър Раев и колектив.

Оценяване - по точкова система.

- максимален брой точки – 100;
- теоретични въпроси – максимален брой точки – 50;
- практически въпроси – максимален брой точки – 50.

При оценяването комисията за оценяване е отговорна за осигуряване на пълна анонимност.

Класиране: До класиране ще бъдат допуснати участниците, получили минимален брой точки 50.

При равен брой точки, получени от двама и повече участници в състезанието, се отчита факторът време за решаване на теста.

Организация на състезанието:

Цялостната организация на състезанието се осъществява от дирекция ОПОС на МОМН, РИО на МОМН и комисията по организиране и провеждане на състезанието. Необходимо е осигуряване на помещение с 20 работни места – вътрешна локална мрежа с **20** работни станции и един сървър (с UPS към сървъра).

Задължения на комисииите за организация на състезанието по счетоводство:

Комисията за националното състезание по счетоводство:

Комисията за националното състезание по счетоводство се състои от учители по счетоводство от професионални гимназии в страната, специализирани в обучението по икономически професии и специалности.

- След получаване на съответната документация по проведения училищен кръг от експертите по професионално образование в РИО в срок до **13.03.2012 г.** комисията провежда работно заседание за класиране на участниците в националния кръг. При равен брой точки, получени от двама и повече участници в състезанието, се отчита факторът време за решаване на теста. Класираните ученици за участие в националния кръг на състезанието по счетоводство ще бъдат уведомени по електронна поща в седем дневен срок след обявяване на класирането.

- Подготвя теста за националния кръг - 30 въпроса (16 теоретични и 14 практически), ползвайки на лотариев принцип създадената база с въпроси от счетоводната теория и практически казуси и задачи, разработени от учители по счетоводство от цялата страна.

(Забележка: Членовете на комисията, консултантът и програмистите от ПГЛПИ “Атанас Буров” гр. Горна Оряховица, подписват декларация за секретност на ползваната база данни и цялостната информация по организиране и провеждане на състезанието.)

Комисия за организиране и провеждане:

Включва екип учители - програмисти от ПГЛПИ ”Атанас Буров”, гр. Горна Оряховица по осигуряване софтуера на състезанието. При организирането и провеждането на състезанието е отговорна за осигуряване на условия за секретност на информацията и недопускане на изтичане на информация.

Награди:

- грамоти от МОМН за всички участници в националното състезание по счетоводство
- награди за 1, 2 и 3-то място от работодателски организации